

Slutreplik: Riktad sänkning av elskatten stärker kraftsystemet

Dagens Industri den 22 september 2025

Nilssons jämförelse med Danmark haltar. Deras industri är mindre elintensiv och de använder mer gas. Danmark saknar massfabriker, smältverk och klor- alkaliproduktion – de industrier som är mest känsliga för elpriset.

Sveriges elintensiva industri kan få det tufft under energiomställningen. Högre koldioxidavgifter och ökad efterfrågan på el pressar upp priserna, samtidigt som industrin konkurrerar med sina produkter på en global marknad. Elskatten för den elintensiva industrin är redan på EU:s miniminivå och kan inte sänkas mer.

En ytterligare faktor som kan driva upp elpriserna är stora investeringar i datacenter. Morgan Stanley uppskattar de globala investeringarna i datacenter till knappt 30 miljarder kronor fram till 2028. Berkeley National Laboratory menar att datorhallarnas elförbrukning i USA kommer två- till tredubblas till 2028.

Elskatten dämpar utbyggnaden av svenska datacenter, särskilt de som används för kryptovalutaproduktion. Den bidrar även till att svenska hushåll och företag energieffektiviserar – genom bättre isolering i byggnader och övergång till värmepumpar. Energieffektivisering är snabb och billig jämfört med att bygga ny elproduktion. Allt detta hjälper till att hålla nere priserna på elbörsen och skyddar därmed också industrin.

Istället för att göra en bred sänkning av elskatten, förordar jag en riktad sänkning för den förbrukning som sker när elpriset är lågt. Det skulle gynna till exempel värmepumpar, energilagringssystem och elfordon, och bidra både till elektrifiering och ett mer flexibelt kraftsystem. Det senare innebär att priserna på elbörsen stabiliseras, vilket även gynnar industrin.

Jag håller med Nilsson om att huvudscenariot är att regeringens högkostnadsskydd för hushållens elförbrukning inte kommer aktiveras. Likväl är skyddets nivå 1,50 kr/kWh ganska väl avvägd. Det fungerar som en försäkring mot oväntade elkriser – som kan orsakas av sabotage, torrår i vattenkraften eller höga bränslepriser vid internationella konflikter.

Det vore bra om många hushåll och företag hade ett högkostnadsskydd för el. Dock bör det vara elhandlarna som erbjuder skyddet, inte staten. På marknaden skulle en investerare i gasturbiner vara en naturlig motpart för konsumenternas högkostnadsskydd. Till skillnad från statens skydd främjar ett marknadsbaserat högkostnadsskydd investeringar i gasturbiner och minskar därmed risken för elbrist.

Pär Holmberg